

ที่ อก ๐๕๐๘/๕๓๖๐

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๖ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง แจ้งผลการพิจารณา กรณีประชาชนขอให้ถอนร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ออกจากกระบวนการพิจารณา
ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.)

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๕.๐๔/รปช. ๕๐๘๒ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แจ้งว่า มีประชาชนยื่นหนังสือ
กราบเรียนนายกรัฐมนตรี ณ กองอำนวยการร่วมรับเรื่องราวร้องทุกข์ของรัฐบาล โดยขอให้นายกรัฐมนตรี
หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ดำเนินการถอน
ร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ออกจากกระบวนการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เนื่องจาก
ร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ที่มีการพิจารณาอยู่ในขณะนี้ ยังไม่บรรลุเป้าหมายสำคัญบางประการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. กรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ยังไม่มีการกันเขตทรัพยากรแร่
(Mining Zone) ออกจากพื้นที่หวงห้ามตามกฎหมายอื่นให้ชัดเจน นั้น ขอเรียนว่า ร่างพระราชบัญญัติแร่
พ.ศ. มาตรา ๑๒ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยอนุมัติ
ของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดพื้นที่เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองได้เป็นอันดับแรกก่อนการสงวน
หวงห้าม หรือใช้ประโยชน์อย่างอื่นในพื้นที่นั้น โดยต้องกำหนดจากพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และ
มูลค่าทางเศรษฐกิจสูง และไม่ใช้พื้นที่ที่มีกฎหมายเฉพาะห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาดหรือเป็นพื้นที่
ตามกฎหมายว่าด้วยเขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ นอกจากนี้การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งแร่ดังกล่าว
ยังต้องอยู่ภายใต้กรอบของแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ ซึ่งร่างมาตรา ๘ กำหนดให้แผนแม่บทดังกล่าวอย่างน้อย
ต้องประกอบด้วยข้อมูลการสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่
ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง
ที่จะกำหนดให้เป็นเขตเพื่อการทำเหมืองแร่ โดยต้องมีการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบ และ
เมื่อคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว ก็จะมีผลผูกพันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามแผน
แม่บทดังกล่าว ประกอบกับร่างมาตรา ๙ ห้ามมิให้ทำเหมืองในพื้นที่ที่แผนแม่บทบริหารจัดการแร่กำหนดให้มี
การสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ เว้นแต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งยวดในทางเศรษฐกิจและไม่สามารถหาพื้นที่อื่น
ทดแทนได้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ดังนั้น หากแผนแม่บทดังกล่าว ได้กำหนดให้พื้นที่
ในบริเวณใดเป็นพื้นที่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ก็ไม่อาจออกประกาศกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าว
เป็นเขตแหล่งแร่ตามร่างมาตรา ๑๒ ได้

๒. ข้อร้องเรียน ...

๒. ขอร้องเรียนของผู้ร้องที่ว่า ร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. เป็นการลดขั้นตอนการขอสัมปทานสำรวจและทำเหมืองแร่ให้สั้นที่สุดเท่าที่จะสั้นได้ และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นหน่วยงานในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่เพียงหน่วยงานเดียวและใช้กฎหมายฉบับเดียวทำให้มีอำนาจและหน้าที่อย่างเต็มที่ในการบริหารจัดการแร่เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เอกชน นั้น ขอร้องเรียนว่า ตามร่างมาตรา ๔๙ ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอนุญาตและการกำกับดูแลการประกอบอุตสาหกรรมและธุรกิจเกี่ยวกับแร่ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยกำหนดให้แบ่งประเภทการทำเหมืองออกเป็น ๓ ประเภท ซึ่งจะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลให้เหมาะสมกับการทำเหมืองแต่ละชนิดแร่ ประเภทโครงการ และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน แต่ผู้ขอประทานบัตรยังมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และต้องได้รับอนุญาตให้เข้าทำเหมืองจากหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่ตามคำขออนุญาต นอกจากนี้ร่างมาตรา ๕๓ ยังกำหนดให้การขอประทานบัตรต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของชุมชนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด อันเป็นการรับรองสิทธิในการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชนท้องถิ่นในขั้นตอนการพิจารณาคำขอประทานบัตร ที่สำคัญร่างมาตรา ๕๐ ยังรับรองสิทธิของชุมชนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจ โดยเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการและการกำกับดูแลการทำเหมืองแร่ตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมประกาศกำหนด เป็นผู้ออกประทานบัตรการทำเหมืองประเภทที่ ๑ และกำกับดูแล และจัดเก็บรายได้จากการทำเหมือง ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นผู้อนุญาต

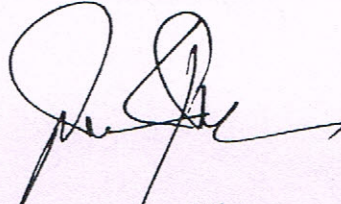
๓. กรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (EIA) และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) สำหรับพื้นที่ที่มีแร่อุดมสมบูรณ์ล่วงหน้าไว้ก่อนแล้วเปิดให้เอกชนประมูลเพื่อเข้ามาทำเหมืองแร่ได้เลย เป็นหลักการที่ขัดและฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ นั้น ขอร้องเรียนว่า ตามร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. มาตรา ๑๓๒ มีเจตนารมณ์ให้อำนาจแก่รัฐในการนำพื้นที่ที่เหมาะสมและมีข้อมูลการสำรวจในชั้นรายละเอียดที่ชัดเจนแล้วมาพัฒนาเป็นแหล่งแร่ เพื่อให้สอดคล้องกับความจำเป็นที่จะต้องนำแร่มาใช้ เพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ โดยร่างมาตราดังกล่าวให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมโดยคำแนะนำของคณะกรรมการแร่มีอำนาจกำหนดให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จัดทำเอกสารที่จำเป็นในการขอประทานบัตรและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสำหรับพื้นที่ที่มีแหล่งแร่เหมาะสมและเพียงพอที่จะพัฒนาเป็นแหล่งแร่ ซึ่งเมื่อรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้รับความเห็นชอบตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีอำนาจนำพื้นที่นั้นออกให้ประมูลภายใต้เงื่อนไขต่างๆ เช่น กำหนดให้ผู้ประมูลได้ต้องจ่ายผลตอบแทนที่คุ้มค่ากับที่รัฐลงทุนไป และต้องได้รับอนุญาตให้ใช้ประโยชน์พื้นที่จากเจ้าของพื้นที่ก่อน กำหนดให้ผู้ชนะประมูลจะต้องดำเนินการตามมาตรการเพื่อไม่สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อชุมชน เป็นต้น โดยผู้ออกประทานบัตรต้องพิจารณาให้ผู้ประกอบการขั้นต้นมีสิทธิได้รับการคัดเลือกก่อน

อนึ่ง ในการเสนอร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. นั้นกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มีเจตนารมณ์ที่ดีในการปรับปรุงหลักเกณฑ์ทางกฎหมาย

เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ที่มีประสิทธิภาพและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบันเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่รัฐและประชาชน ซึ่งเมื่อพิจารณาข้อร้องเรียนดังกล่าวแล้ว เจตนารมณ์ตามร่างพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. มีความสอดคล้องและครอบคลุมข้อห่วงกังวลของภาคประชาชนตามที่ปรากฏในข้อร้องเรียนดังกล่าวแล้ว สำหรับการแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบนั้น เนื่องจากไม่ปรากฏที่อยู่ของผู้ร้องในหนังสือร้องเรียน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จึงเห็นควรเผยแพร่ผลการพิจารณาในเว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อเป็นการแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบและเป็นการเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบอีกทางหนึ่งด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย หาญหิรัญ)
ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๖๒๓
โทรสาร ๐ ๒๖๔๔ ๘๗๕๕